Idrætsefterskolen Ulbølle og STU Idræt - Ulbølle
Bestyrelsen og ledelsens beretning april 2023

Årets gang – det er hverdagen der tæller

Kære elever, lærere, alle involverede i denne dag.
I går, lørdag, fik jeg en af de bedste oplevelser nogen sinde. Den glæde og stemning vi blev mødt af straks vi trådte ind ad døren ramte og rørte mig. At se disse sårbare unge blomstre i jeres fællesskab har virkelig lagt sig i mig. Arrangementet i sin helhed får alle de stjerner der er mulige at give fra mig. Modtagelse, kaffe, hjemmebag, frokost, kaffe/kage var så veltilrettelagt og langt over mine forventninger. En rundtur på skolen viste mig hvor gennemtænkt og tydeligt et miljø der omfavner de unges hverdag.
Selve forestillingen hvor alle de unge havde en rolle, hvad enten det var på scenen eller alle opgaverne bag, var så fin. Tårerne løb allerede da forestillingen startede med farven: Sort! Hvor er I modige! Forestillingens tema: Farverne, de fine musikindlæg, film, dans og rap havde en dybde og åbenhed omkring disse skønne unge menneskers liv som jeg aldrig har mødt før. Hvilken præstation!
Jeg er dybt taknemmelig for at have været inviteret.

Ovenstående citat indrammer rigtig mange af de værdier, vi hver dag arbejder hårdt for, at vores skole skal være anerkendt for
Det skal være en skole, det er rart at gå på, og det skal være en skole, hvor man føler sig velkommen, når man kommer som gæst.
Det skal være en skole, der bygges op om et stærkt fællesskab, hvor værdier som ligeværd, anerkendelse, ambition, nysgerrighed og kærlighed er bærende elementer.
Det skal være en skole, der bygges om en hverdag, der har fokus på relationers betydning, på det, der virker og nutidens og fremtidens muligheder. Gode relationer både her og nu på skolen og i fremtiden er vigtige for det gode liv.
Relationel tilblivelse er et dannelsesideal for alle på Ulbølle.

Vi har haft endnu et år, hvor vore unge mennesker vokser både alle parametre og bliver styrket i troen på, at de kan lære, og at de kan indgå i givende fællesskaber både med ansatte og de øvrige elever. Det er en hverdag fyldt med udfordringer, løsninger og glæder.

Det er også en hverdag, der for første gang i to år ikke har været underlagt Coronaens begrænsninger. Der har været fri adgang til store og små fællesskaber, til at afvikle forældrearrangementer og i det hele taget nyde alle de muligheder, det giver at kunne færdes frit uden afstandskrav, masker og vatpinde.

Vi nyder det hver dag, men er også opmærksomme.
Det virker i perioder som om, at vores elevers evne og lyst til at indgå i store fællesskaber er under pres.
Det ser ud til, at det ikke kun gælder vores skole, men er en generel tendens rundt omkring på efterskolerne.

Mange elever dropper ud af efterskolerne, når fællesskabets krav bliver for store eller for stressende, og der skal arbejdes ekstra hårdt på efterskolerne for at give eleverne et tilbud, der giver mening for dem.

På Ulbølle har vi haft et år, der med hensyn til frafald er usædvanligt. Vi har haft et forholdsvis lille frafald, men det dækker over, at vi ikke selv har afbrudt mere end et forløb, mens vi har mistet flere elever end sædvanlig, der selv har stoppet deres ophold.

Der har hver gang været gode forklaringer og gode samarbejder om processen med elever og forældre.
Årsagerne er mangeartede, fx skoletræthed, efterveer af mange års skolevægring og manglende lyst til at indgå i det store fællesskab.
Vi skal arbejde hårdere end normalt for at skabe det gode efterskolefællesskab. Mange af vores elever har fået mere behov for at indgå i små fællesskaber i en form for modsætning til det store fællesskab, og nogen magter slet ikke at indgå i forpligtende fællesskaber.
Det er en tendens, der udfordrer efterskolens kerneværdi og det, der gør en efterskole til noget helt særligt, men også en tendens, der gør det endnu vigtigere at finde veje til at fastholde arbejdet med værdifulde efterskolefællesskaber, hvis vi fremadrettet fortsat skal bidrage til det danske samfunds sammenhængskraft.

Mange mener, at Coronarestriktionerne bærer skylden for de ovennævnte udfordringer.
Det kan vi til en vis grad tilslutte os, men der er andre samfundstendenser, der efter vores mening spiller en mindst lige så stor rolle.
Vi får flere og flere unge ind på skolen, der er i markant mistrivsel. Mange har angst, en del har haft skolevægring, før de startede på efterskole og rigtig mange er sarte i forhold til de udfordringer, det giver at leve tæt samen med andre. Alene dette gør det naturligvis mere udfordrende at skabe gode fællesskaber.

De sociale medier spiller uden tvivl også en rolle. De er gearet til at skabe afhængighed og hjernen stresses af at "være på" hele tiden, og de unge præsenteres gennem fx TikTok for en verden, der kan være svært at tolke og forholde sig til.
Ifølge Imran Rashid tager det henholdsvis 2,6 minutter og 8 minutter før en 13-årig præsenteres for indhold om selvmord/selvskade og spiseforstyrrelser på Tik-Tok, og nyere ungdomsforskning fokuserer på, at bl.a. Tik-Tok giver unge inspiration til en verdensopfattelse, hvor de opfatter sig selv som deltagere i en film, hvor de selv har hovedrollen.

Alt dette sætter fællesskabet og dermed skolens kerneydelse under pres, men synliggør samtidig hvor vigtigt det er fortsat at insistere på at opbygge og understøtte meningsgivende fællesskaber for alle.

Vi må altså finde en vej, hvor vi anerkender de unges virkelighed og skaber en efterskole, der kan rumme udviklingen samtidig med, at vi står fast på nogle bærende fællesskabsværdier.

Det arbejde er vi allerede i gang med og vil fortsætte med i det kommende år.

Vores bud lige nu er at finde en balance mellem anerkendelse og krav og mellem individuelle hensyn og forventninger til at kunne håndtere ubehag.
Vi vil på en gang blive endnu skarpere på at være nysgerrige på at finde gode veje for alle vores elever, samtidig med, at vi vil blive tydeligere og synliggøre vores forventninger til elevernes evne og lyst til at indgå i efterskolefællesskabet.
Vi vil i dette arbejde som altid tage udgangspunkt i at fokusere på potentialer og muligheder, og vil være meget opmærksomme på, at udvikling aldrig er individets eget ansvar men et kollektivt, relationelt og systemisk ansvar.

Bestyrelsesseminar
I september afholdt vi bestyrelsesseminar, hvor bestyrelse og medarbejderrepræsentanter drøftede strategi og visioner for skolens fremtid.
Vores målgruppe vokser, og det er tydeligt, at der stadig er markant brug for vores tilbud også i fremtiden.
Vi glæder os over, at vi har udviklet en skolekultur og et pædagogisk tilbud, der understøtter unge med særlige læringsforudsætningers udvikling og vi ønsker fortsat at bidrage til, at de unge mennesker får de bedste muligheder både på vores skole og i samfundet fællesskaber efterfølgende.

Bestyrelsen drøftede tre hovedområder

Nye tiltag:
Vi ønsker at skabe muligheder for at vi kan udbrede vores viden om skolekultur, specialpædagogik, anerkendelse og brug af idræt som pædagogisk redskab
Vi ønsker fortsat at kunne udvikle vores tilbud kvalitativt og eventuelt kvalitativt

Bestyrelsens rolle:
Bestyrelsen har stor tillid til skolens ansatte herunder skolens ledelse. Bestyrelsen ønsker derfor fortsat at have primær fokus på skolens strategiske udvikling
Bestyrelsen vil dog gerne skabe tillid blandt medarbejderne ved at indgå i en årlig drøftelse og erfaringsudveksling med medarbejderne
Dette sættes i værk i det kommende skoleår

Helhedsplan:
Mange af vores ønsker til fremtiden begrænses af de nuværende fysiske rammer.
Vi har derfor besluttet at igangsætte udarbejdelsen af en helhedsplan, som vil være et væsentligt bidrag til udviklingen af visioner og strategi.

Helhedsplan
Udarbejdelsen af en helhedsplan for skolens fysiske rammer er sat i værk i år. En helhedsplan er et kig ind i udviklingen af de fysiske rammer for de kommende 20 år.
Med en helhedsplan bliver det muligt at prioritere og vælge løsninger, der arbejder hen i mod et samlet mål for skolens udvikling.

Det har været en spændende proces, hvor alle medarbejdere og bestyrelse har indgået i ideudviklingen. Arkitektfirmaet Graa Arkitekter står for selv den faglige del af planens udarbejdelse.
Arbejdet forventes at være færdigt i juni 2023 og derefter vil vi prioritere og forsøge at skaffe midler til de første etaper.
Følgende værdier/guidelines vil være bærende for hele arbejdet med helhedsplanen og vores fysiske rammer

1) Anerkendelse/omsorg/kærlighed
2) Struktur/forudsigelighed
3) Bæredygtighed
4) Plads til at udvikle relationer og interaktioner med interessenter
5) Fleksibilitet og omstillingsparathed.

Økonomi og økonomistyring
2022 har været et økonomisk udfordrende år at drive efterskole i.
Inflation og stigende energipriser har givet markant stigende udgifter.
Det er ikke muligt at løfte indtægtssiden tilsvarende, dels fordi statsstøtten alene reguleres bagud og dels fordi prisen på et efterskoleophold ikke kan reguleres undervejs.
Vi er dog kommet fornuftigt gennem året fordi elevtallet har været over budget, og fordi vi har haft en stram økonomistyring.
Årets resultat er et overskud på 92.000 kr, hvilket bestemt ikke er prangende, men omstændigheder taget i betragtning tilfredsstillende.
2023 ser lige nu fornuftigt ud. Energipriserne er faldet igen og elevtallet ser godt ud, så vi forventer et noget højere resultat i det kommende år.

STU
Skolen driver jo en STU som accessorisk virksomhed. STU'en er drevet ud fra de samme forståelser og værdier som resten af efterskolen og er dermed en del af ovenstående beretning. Men den fortjener også sit eget lille afsnit, da den er et vigtigt element i vores tilbud.
Vores STU har det rigtig godt. For 6 år siden overvejede vi at lukke tilbuddet, fordi elevtallet var vigende, primært fordi kommunerne af økonomiske grunde ikke ønskede at bruge os.
Nu har vi fuldt hus, og det ser ud til at det kommende år vil være godt og vel udsolgt.
Denne udvikling kan måske indikere, at kommunerne har ændret praksis, men den indikerer helt sikkert, at vi har udviklet et tilbud med stor kvalitet. Et tilbud, der er meget attraktivt for de unge, fordi det i den grad understøtter deres udvikling og drømme for fremtiden.
Denne positive udvikling har vi i år understøttet med et udviklingsarbejde, hvor medarbejderne sammen med skolens ledelse har haft tid til at geare tilbuddet til de nye krav og muligheder, der kommer, når revisionen af STU-loven implementeres fra august 2023.
Det er en lovgivning, der sætter fokus på øgende muligheder for at lytte til de unges ønsker til deres uddannelse og på de unges beskæftigelsesmuligheder efter endt STU.
Vi er klar til disse nye muligheder og glæder os.

Fremtiden
Skolens fremtid indeholder spændende udfordringer og mange gode oplevelser. Der er ingen tvivl om, at der er brug for os, og at vores arbejde giver mening.

Vi imødeser med spænding strukturkommissionens forslag, der efter sigende kommer i løbet af efteråret.
Rygtet vil sige, at kommissionen vil komme med forslag om at nedlægge 10. klasse. Det er naturligvis uvist, hvad den politiske proces vil bringe ind i et sådant forslag, og hvordan det vil påvirke efterskolerne.

Giver det anledning til, at vi er bekymrede på skolens vegne. Det er svært at vide, men er dybest set også uinteressant. En skole har jo ikke værdi i sig selv, men det skolen kan gøre sammen med eleverne har værdi.

Der er derimod god grund til at være bekymrede på elevernes vegne.
Det er helt forkert, hvis nogen tror, at svaret på vores samfunds udfordringer er endnu højere tempo, endnu mindre dannelse og endnu mindre tid til at modnes.
Dette gælder for alle unge, men selvfølgelig især for vores målgruppe, hvor der slet ikke er nogen tvivl om, at deres veje til at kunne bidrage til samfundsfællesskabet er snørklede og kræver tid og ressourcer.

Vi har ikke fantasi til at forestille os, at vores målgruppe ikke stadig kan tilbydes et 10. skoleår i fremtiden. Men vi følger udviklingen tæt og vil gøre vores for at bidrage til forståelsen af, at unge ikke har brug for mere pres og højere tempo, men for tid og fleksibilitet.

Tak
Tilbage er at takke alle, der undervejs har bidraget til skolens dagligdag og udvikling.
Tak til bestyrelse og samarbejdspartnere.
Og ikke mindst tak til alle medarbejdere og elever for at gøre hverdagen fyldt med udfordringer men især med glæde og mening. Eleverne skifter vi ud hver år og det skaber kontinuerligt nye udfordringer og nye dejlige oplevelser. Medarbejderne udgør en stærk og højt kvalificeret gruppe, der hver dag arbejder engageret og dygtigt. Der er en samarbejdsånd på skolen, hvor alle passer på hinanden, på eleverne og skolen. Det sætter vi dagligt stor pris på.

Det er godt at lave skole i Ulbølle